

Οι ξυλουργοί της Σιάτιστας

Στα περισσότερα βιβλία και διαφημιστικά έντυπα, καθώς και σε πολλές εφημερίδες διαβάζουμε πως οι Σιατιστινοί διακρίθηκαν στην τέχνη της γουναρικής και της οινοποίησης. Η γραπτή και προφορική παράδοση διασώζει τα ονόματα πολλών γουναράδων καθώς και παραγωγών κρασιού. Όμως η Σιάτιστα ανέδειξε αξιόλογους τεχνίτες και σε άλλα επαγγέλματα. Ένα από τα επαγγέλματα αυτά είναι το επάγγελμα του ξυλουργού. Σε πολλά σπίτια της Σιάτιστας σήμερα υπάρχουν ξύλινες κατασκευές, πραγματικά έργα τέχνης, τους δημιουργούς των οποίων δεν γνωρίζουμε. Ενδεχομένως πολλά από αυτά να κατασκευαστήκαν από τεχνίτες από άλλα μέρη. Σίγουρο όμως είναι ότι ορισμένα από αυτά κατασκευάστηκαν από σιατιστινούς τεχνίτες. Μια αναφορά στους τεχνίτες αυτούς και στο έργο τους θα επιχειρήσουμε στη συνέχεια, ελπίζοντας πως αυτή θα αποτελέσει αφορμή να συγκεντρώσουμε και να καταγράψουμε μελλοντικά και άλλα στοιχεία.

Γνωρίζουμε πως το σιατιστινό κρασί αποτελούσε πολύτιμο δώρο σε πολλές περιστάσεις. Οι Σιατιστινοί έστελναν το κρασί τους ως δώρο, τοποθετώντας τα μπουκάλια σε ξύλινα ή χάλκινα κιβωτιάκια, τις καναβέτες. Μάλιστα την πρώτη αναφορά για καναβέτα χαλκωματένια την συναντήσαμε σε έγγραφο διανομής περιουσίας του 1697 στον κώδικα Ζωσιμά¹. Σήμερα σε πολλά σιατιστινά σπίτια σώζονται καναβέτες κυρίως ξύλινες.

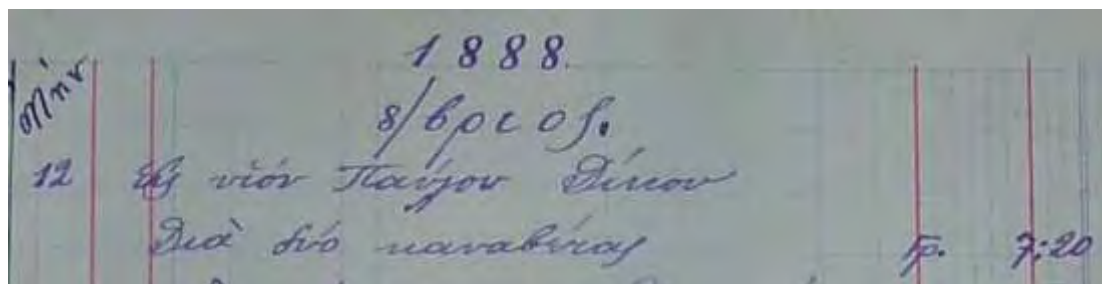
*Καναβέτα για ένα μπουκάλι
κρασί*

*Καναβέτα διπλή, για δύο μπουκάλια
κρασί*

¹ Μ.Καλινδέρη, *Ο κώδικας της Μητροπόλεως Σισανίου και Σιατίστης*, Θεσσαλονίκη 1974, σ.36.

Σχετικά με τον τόπο κατασκευής της καναβέτας δεν εντοπίσαμε πολλές πληροφορίες. Σίγουρο όμως είναι ότι ξύλινες καναβέτες κατασκευάζονταν και στη Σιάτιστα, -όπως προκύπτει από βιβλίο ταμείου του εμπορικού καταστήματος των αδελφών Πάντου στη Σιάτιστα-, όπου βλέπουμε πως το 1888 για δύο καναβέτες πλήρωσαν 7:20 γρόσια στον γιο του Παύλου Δίκου. (Στον εκλογικό κατάλογο της Ανασελίτσης του 1915, στην πόλη της Σιάτιστας, εντοπίσαμε τον Δημήτριο και τον Αστέριο Δίκο του Παύλου, ξυλουργούς στο επάγγελμα).

Απόσπασμα από κατάστιχο των αδελφών Πάντου

Ένα σπουδαίο έργο ξυλογλυπτικής που κατασκευάστηκε από ξυλουργούς της Σιάτιστας, είναι ο άμβωνας του ναού Αγίου Δημητρίου Σιάτιστας. Κατασκευάστηκε από τον Παύλο Ταχμιντζή και το γιο του Δημήτριο, με τόση επιμέλεια και δεξιοτεχνία που απέσπασαν τα συγχαρητήρια του αρχιτέκτονα Αριστοτέλη Ζάχου.

Ο άμβωνας του ναού του Αγίου Δημητρίου

Οι ξυλουργοί της Σιάτιστας δεν περιορίστηκαν σε εργασίες μόνο μέσα στην πόλη της Σιάτιστας. Καθηγήτρια του Α.Π.Θ. με καταγωγή από τη Σιάτιστα, μας πληροφόρησε πως σιατιστινοί ξυλουργοί κατασκεύασαν μια πολύ εντυπωσιακή πόρτα για την είσοδο μιας από τις πολυκατοικίες που κτίστηκαν στις αρχές του 20^{ου} αιώνα και που βρίσκεται στη συμβολή των οδών Τσιμισκή και Αγίας Σοφίας στη Θεσσαλονίκη.

Πόρτα στην είσοδο πολυκατοικίας στη διασταύρωση των οδών Τσιμισκή και Αγίας Σοφίας στη Θεσσαλονίκη

Σήμερα υπάρχουν στη Σιάτιστα επιδέξιοι τεχνίτες ξυλουργοί που κατασκευάζουν έργα για τις σύγχρονες κατοικίες και ανάγκες, αλλά παράλληλα διαθέτουν και την ικανότητα να επιδιορθώσουν τις παλιές ξύλινες κατασκευές (ταβάνια, πόρτες, παράθυρα) των αρχοντικών και των άλλων σπιτιών της Σιάτιστας, να κατασκευάσουν αντίγραφα αυτών υψηλής αισθητικής, καθώς και όμορφες καναβέτες, για να προσφέρουν οι Σιατιστινοί τα κρασιά τους ως δώρα όπως παλιά.

Καλλιόπη Μπόντα-Ντουμανάκη
Σιάτιστα 07/01/2015

Copyright © 2014 K. Mponta-Ntoumanaki
url <http://www.siatistanews.gr>
Τεχνική/Διαφημιστική Υποστήριξη: www.fora.gr